

جزئیات نسل سوم قراردادهای نفتی

مدیر حقوقی و قراردادهای شرکت ملی نفت درباره جزئیات آخرین تغییرات اعمال شده در قراردادهای نفتی ایران گفت، قراردادهای بیع متقابل از نوع قراردادهای خدمت است، یعنی در این قراردادها به صورت ساده کارفرما از خدمت پیمانکار استفاده کرده و در مقابل پیمانکار حق الزحمه و بازپرداخت خود را مستقیم دریافت می‌کند. وی با تأکید بر اینکه برخلاف قراردادهای مشارکت در تولید، در قراردادهای بیع متقابل برای پیمانکار در مخازن نفت و گاز حق مالکیت ایجاد نمی‌شود تصریح کرد، قرارداد بیع متقابل نوعی قرارداد خدمت خطرپذیر است؛ به این معنا که ریسک اکتشاف با پیمانکار می‌باشد. به این معنا که در صورت تجاری نشدن میدان، هزینه اکتشاف بر عهده پیمانکار و در صورت تجاری شناخته شدن میدان، پیمانکار اکتشافی مستحق دریافت اصل سرمایه و توابع آن خواهد بود.

تشریح ویژگی قراردادهای نسل اول و دوم صنعت نفت
بطحایی با اعلام اینکه در نسل اول قراردادهای بیع متقابل، عملیات اکتشاف و توسعه جداگانه انجام می‌شد، قرارداد توسعه دارای سقف قیمتی ثابت بود و پیمانکار طرح جامع توسعه را تهیه می‌کرد. در این نوع از قراردادها پیمانکار تنها موظف بود یک دفتر برای امور اداری خود

در ایران داشته باشد و الزامی به راهبری عملیات توسط یک پایگاه مدیریتی در داخل کشور نداشت. در قراردادهای نسل دوم، سقف قرارداد برای مرحله توسعه، کماکان بسته و پیمانکار موظف بود مرکز عملیاتی را در ایران داشته باشد. انتقال تکنولوژی در قالب شرطی در قرارداد مطرح و پیمانکار موظف به اجرای آن بود. رعایت قانون حداکثر استفاده از توان فنی مهندسی داخلی نیز مورد تأکید قرار گرفته بود. در نسل سوم قرارداد بیع متقابل برای پیمانکار انگیزه بیشتری برای ورود به این نوع قراردادها وجود دارد، چرا که پیمانکاری که کار اکتشاف را انجام می‌دهد، می‌تواند عملیات توسعه را انجام دهد. سقف قرارداد بر خلاف قراردادهای قبلی، ثابت و بسته نیست به این صورت که یک برآورد اولیه از مبلغ قرارداد انجام شده و بر اساس آن قرارداد منعقد می‌شود. در همین حال توافق می‌شود که قیمت نهایی براساس مجموع قیمت‌هایی که از مناقصات پیمانکارهای فرعی که البته با نظارت شرکت انجام می‌گردد، تعیین شود. لذا با توجه به شرایط واقعی تجاری در بازار صنعت نفت که قیمت‌ها در حال نوسان است، منافع هر دو طرف تأمین می‌شود.

پیش بینی جریمه و پاداش در قراردادهای جدید نفتی
برخلاف نسل اول و دوم قراردادهای بیع متقابل، طرح جامع توسعه توسط شرکت به صورت اولیه تهیه شده و در اختیار پیمانکار گذاشته می‌شود، سپس پیمانکار طرح نهایی جامع توسعه را تهیه و برای تصویب به شرکت ملی نفت ارائه می‌کند. در این قراردادها سیستم تشویق و جریمه برای میزان مشارکت عوامل ایرانی در عملیات پیش‌بینی شده که ابتکار مؤثری به شمار می‌رود. در نسل سوم قراردادهای بیع متقابل، نه تنها شرط انتقال تکنولوژی در قرارداد درج شده و پیمانکار موظف به

انتقال تکنولوژی به نیروهای ایرانی شده است، بلکه به طور خاص یک دستورالعمل اجرایی در این رابطه به عنوان پیوست جدید به قرارداد اضافه شده تا نیل به این هدف را ضابطه‌مندتر می‌کند. همچنین در نسل سوم قراردادهای بیع متقابل شرط جدیدی اضافه شده است که مقرر می‌کند، یکسری کارشناسان و مدیران عملیاتی شرکت ملی نفت باید در داخل سیستم عملیاتی پیمانکار وارد شده و نحوه عملیات را فرا بگیرند تا با تحویل گرفتن پروژه، نیروهای بومی بتوانند بدون هیچ مشکلی عملیات را راهبری کنند. در این قراردادها پیمانکار موظف می‌شود، علاوه بر ثبت دفتر، مرکز عملیاتی هم در ایران داشته باشد. در غیر این صورت هزینه‌های دفتری بازپرداخت نخواهد شد. برخی دیگر از ویژگی‌های قراردادهای نسل سوم عبارت است از:

- پیش‌بینی تولید زود هنگام به عنوان یکی از احتمالات ممکن در طرح جامع توسعه مورد بررسی قرار می‌گیرد.
- هم پیمانکار و هم کارفرما مکلف به رعایت طوابع مدیریت صیانتی مخزن هستند.
- واگذاری تمامی قراردادهای دسته دوم یا فرعی پس از لازم‌اجراء شدن قرارداد با مشارکت کارشناسان صنعت نفت صورت می‌پذیرد.
- بطحایی در ادامه با بیان اینکه امور حقوقی شرکت ملی نفت هم اکنون درصدد تهیه نمونه قراردادهای خارجی است، افزود، با دسترسی به این فرمت‌ها و تجزیه و تحلیل آنها و مطالعه و بررسی دقیق استانداردهای جهانی در این زمینه، از سال آینده نسل جدیدی از قراردادهای نفتی ارائه خواهد شد. وی از تدوین پیش‌نویس قرارداد فاینانس داخلی برای نخستین بار خبر داد و تصریح کرد، این امر در تاریخ نفت ایران سابقه نداشته است.

بلو که شدن یک پنجم درآمد نفت نزد بانک مرکزی توسعه میدان گازی کیش متوقف نشده است

مدیرعامل شرکت ملی نفت گفت، توسعه میدان گازی کیش متوقف نشده و بانک ملت این طرح توسعه را بر عهده گرفته و انجام می‌دهد. وی افزود، بانک ملت پیمانکاران این طرح را انتخاب می‌کند که یکی از آنها پتروپارس است؛ در واقع پتروپارس و شرکت ملی حفاری نیز درگیر توسعه این میدان هستند که پیمانکاران بانک ملت محسوب می‌شوند. پیش از این اخباری در زمینه توقف طرح توسعه میدان گازی کیش در رسانه‌ها منتشر شده بود. بر اساس این گزارش، در مرحله نخست توسعه میدان گازی کیش تولید ۲۰ میلیون مترمکعب گاز در روز پیش‌بینی شده است و بر اساس مذاکرات صورت گرفته، قرار است خط لوله زیر دریایی به طول ۲۰۰ کیلومتر، گاز تولیدی از میدان کیش را به کشور عمان انتقال دهد. بر اساس این گزارش میدان مستقل گازی کیش، به عنوان هفدهمین مخزن بزرگ گاز جهان شناخته می‌شود. حجم گاز درجای اولیه مخزن کیش معادل ۴۸ تریلیون فوت مکعب، میزان گاز قابل برداشت آن ۳۶ تریلیون فوت مکعب و حجم میعانات گازی درجای اولیه این میدان نیز معادل ۵۱۴ میلیون بشکه تخمین زده شده است. قرارداد طرح توسعه میدان گازی کیش با سرمایه‌گذاری ۱۰ هزار میلیارد تومانی و با هدف تولید روزانه ۸۵ میلیون مترمکعب گاز و ۳۰ هزار بشکه میعانات گازی، ۱۷ بهمن ماه سال گذشته با کنسرسیومی متشکل از شرکت‌های پتروپارس، سازه و جهان پارس امضاء شد.

وزیر امور اقتصادی و دارایی گفت، یک پنجم درآمدهای نفتی از ابتدای سال تا کنون نزد بانک مرکزی بلوکه شده است. وی افزود، واریز ۲۰ درصد از درآمدهای نفتی به صندوق توسعه ملی یکی از احکام برنامه پنجم است که بر این اساس، دولت تصمیم گرفت که از ابتدای امسال، این منابع را واریز کند که البته رقم هم قابل توجه است. وزیر امور اقتصادی و دارایی افزود: در راستای الزام قانون، این منابع نزد بانک مرکزی فعلاً بلوکه شده است. حسینی تصریح کرد، در برنامه پنجم توسعه بر تغییر نگاه به نفت و گاز و درآمدهای حاصل از آن، از منبع تأمین بودجه عمومی به «منابع و سرمایه‌های زاینده اقتصادی» و ایجاد صندوق توسعه ملی با تصویب اساسنامه آن در مجلس شورای اسلامی در سال اول برنامه پنجم و برنامه‌ریزی برای استفاده از مزیت نسبی نفت و گاز در زنجیره صنعتی و خدماتی و پایین‌دستی وابسته تأکید شده است. وزیر امور اقتصادی و دارایی همچنین از ارائه تسهیلات از منابع صندوق توسعه ملی به بخش‌های خصوصی، تعاونی و عمومی غیردولتی با هدف تولید و توسعه سرمایه‌گذاری در داخل و خارج کشور با در نظر گرفتن شرایط رقابتی و بازدهی مناسب اقتصادی در برنامه پنجم خبر داد. سامان قاسمی مدیرکل دفتر سرمایه‌گذاری‌های خارجی اخیراً از توقف پرداخت وام از محل حساب ذخیره ارزی به سرمایه‌گذاران خارجی خبر داده و از عدم راه‌اندازی صندوق توسعه ملی به عنوان جایگزین آن انتقاد کرده است.